

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
C/ DE LA VICTORIA, 10 PRAL. TELEFON 4258

ANY XIV :: NÚMERO 445

BARCELONA, DILLUNS, 9 DE JULIOL DE 1917

UN NÚMERO 5 CENTIMS

IMPRESSA I ESTEREOTIPIA
CARRER EST. 16 TELEFON 2298

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

Del 2 al 14 de juliol

EXPOSICIÓ I VENDA a preus excepcionals
DE ARTICLES PER A

Camp, Viatge i Banys

Trajos, Galcat, Berrets, Camises,
Corbates, Guardapols, Genres de
punt, Mundus, Saquets, Esponjes,
Sabons, Colonies, Tovallols Pijies

Fins el 14 de juliol

Important rebaixa

sobre les premses confeccionades en existència

35 per 100 en Vestits per a senyora i nena.

30 per 100 en Bruses, Faldilles, Refajos, Bates,
Abrics, Berrets per a senyora i nena i Formes
per a berret.

20 per 100 en Corbates per a senyora.

15 per 100 en Berrets per a nen.

Comentaris al Curs d'educació femenina a Vilafranca

Ara que ja han passat bastants dies podrem serenament fer el nostre comentari al "Curs d'educació femenina", que, com sabem els amables lectors de EL POBLE CATALÀ, se celebrà entre els mesos d'abril i maig a Vilafranca, qual curs signat donat pel distingit escriptor En Miquel Pòal Aragall.

El treball del senyor Pòal fou magnífic, plè de sana doctrina feminista, senyalant de una manera clara i concisa, el camí que deu seguir la feminitat catalana, per fer-se digna d'intervenir en les tasques dels temps nous.

En el transcurs de les cinc lliçons de que's compongué el curs, esposà un pla d'educació femenina que abarcà tan física com moral i intel·lectualment parlant, tots els aspectes amb que deu regir-se l'educació de la dona. Res de vana ostentació ni de funestes decisions, sinó obra positiva, que fassí de cada dona per si sola, una valor social. Per remarcar l'absoluta necessitat que hi hagi de anar a la integral educació de la dona, per a fer-la útil a la societat i a la família, aduocà per a capacitar-la, per anar amb coneixement de causa a la conquesta dels seus drets, i, així valentament, en companyia del home, pugui acceptar l'immensa responsabilitat del pervindre.

En nostre terra, fora d'unes quantes excepcions, en lo que atany a educació femenina tot està per fer. Se'n han preocupat ben poc fins ara de nosaltres! Se'ns ensenya moltes coses inútils, moltes labors que se'ns emporten temps i paciència, i que, en la vida pràctica, no'n reporten cap mica d'utilitat, ni per a nosaltres ni per a la societat.

La vida moderna amb el seu desenrotllament, complica, demana el concurs de tots i les dones no podem desentendre de prestar-hi el nostre, més així, no podem fer-ho, fins que se'ns eduqui en el sentit de que tenim el deure ineludible de treballar en l'obra del bé comú, de que venim al món, per quelcom més que per agraïr i divertir a l'home, per perpetuar l'espècie, sinó, per ésser la veritable mare de l'humanitat, per a fer a l'home millor i més perfecte.

Jo crec que molt el guanyaria de que's posés en pràctica en nostra terra el pla d'educació que exposà en aquest curs el senyor Pòal, per anar com més aviat millor, al millorament i dignificació de la dona catalana. La intel·ligència femenina, és un camp riu d'exploració encara, que, amb una mica d'esforç per part de tots si se sapigués amb cert coneixement-lo, donaria altes fruits.

Fins aquí, el nostre comentari al meritiu treball del senyor Pòal. Ara, bé caldrà que'l fem a lo esdevingut avans i entorn del curs, i, per aquest, ens cal molta serenitat. Tot lo esdevingut amb motiu del mencionat curs, m'ha confirmat l'opinió ja de molt temps formada, de que, agafats en bloc a Vilafranca hem més, moltíssim més, les dones catalanes. En aquesta ocasió, ho han conegut d'una manera palesa.

Pot-ser hi hagi qui al llegir les anteriors ratlles escrites per una dona vilafranquina, somrigui irònicament i, me consideri una pedant ridícula. Ah! No ho dic pas alegrement d'això, no; sinó, dolent-me'n molt, de que així sia! Les dones vilafranquines, no som pas espiritualment parlant, superiors a les de qualsevol altre indret de Catalunya, comptem doncs, el gran d'espiritualitat que tindrà la gran majoria de l'element masculí vilafranquí.

No hi és en nostra vida (fora naturalment de nobles excepcions) una joventut inquieta, remorjanta de vida, amb vides desitjos de renovar-ho i transformar-ho tot! No la tonim, fora de pocs, poquíssims, aquella minoria selecta, que marca amb sagell inextinguible el progrés i l'alta ostia dels pobles! La nostra joventut és amorfa. No viu. Vigila: car viu sense anhel, sense ideal, ni aspiracions. Tenim, així sí, una colla de parassits, que no volem que en ella hi creixi cap flor d'idealitat. Per ells, tot ha d'ésser ras i mediocre.

No'n volem d'inquietuts, de altres renovadors, car així, els hi trencaria llur plaicidin dormida. Hous-aquí com jo, principal organitzadora de aquest curs, he pecat contra aqueixa diguem-ne ja clàssica quietisme nostre. Hous aquí com una florista humil, que esclatà com per encant en un marge vilafranquí, sentint que l'aire que en ell s'hi respirava era asfixiant i, valent també tancada la finestra que dona de cara a llevant, com si fos la cosa més natural del món, volgué obrir-la; perquè l'aire renovador que per ell hi entraria em portés un ale de vida, i el nostre pit s'alzàs amb les seves vifificants alenades, i, els nostres ulls s'obriessin a la maravella del món, d'ara en endavant, amb clares de nova aurora, darrera les tristes rojors del terrible incendi i aquest gest senzill, tingué la virtut d'encendre el foc de la vida. De somnors el llibre encantat i somnors de la vida vilafranquina i, allavors començà la lluita. Combatent principis, combatent idees?—A no; no creguem pas. Fou aquella veu sorda, que no sabem a punt fosc d'on sur, però que sentim per sota.

Ningú qui és precí de mitjàment culte ignora que, el problema feminista, preocupava ja abans de la guerra, al món civilitzat. Mes ara, la guerra l'ha fet tan viu i palpitant, que ja els homes més eminents de tot arreu s'hi dediquen a estudiar-lo, comprenent la raó de la seva existència, per solventar l'error comés per totes les passades generacions, i pugui equitativament solucionar-se en bé de ambdues parts. Perquè així, no hi ha problema, no és un problema que afecti tant sola a una classe determinada, sinó que, afecta a mitja humanitat, i cada dia ve fent-se més intensa la solidaritat femenina de tot el món, per reclamar lo que dret ens pertoca, que és la nostra participació en tots els actes de la vida, per impregnar

on ella es segueix invulnerable del nostre amor i la nostra fortitut.

I aqueix, fei, que ningú ignora, ha passat hi passa desaparènt pels nostres pseudos intel·lectuals, i pels nostres democràtics i catòlics, fent naturalment de tots ells honorables excepcions i, vull fer constar aquí ben clarament que els qui en nostra vila donen a la cultura a la educació de la dona tota la importància que ella es mereix, es posaren ofertament al costat nostre, car el problema feminista a Catalunya i, aduoc a Espanya, és, ara com ara, un problema de educació. En nostra vila es produí el fet més d'èsser per totes les classes combatuda aquesta obra cultural, demostrant a l'ensenyament un desconeixement incalificable de la realitat, una gran buidor mental, una profunda incapacitat per comprendre lo que educació és i significa.

Per a comprovar la certesa de lo que dic, cal no més agafar els semanaris locals de aquells dies. En alguns d'ells, no estalviaren alguna que altre mosegadura indigna, per crear recels entorn del curs, i mentres que tots tres plegats, per un afer que no valia la pena de moure tanta brega, amplien, cotumnes i més cotumnes de pressa grollera, i tot així en nom de la cultura! prodigant-se entre ells insults i més insults, no disposaven ni de mitja columna per a dedicar-la en la forma deguda, a una obra cultural.

Pobre Vilafranca i pobre "Cultura", em mana d'aquesta gent!

MONTSERRAT VALLS

Vilafranca del Panadès, Juny de 1917.

CONFERENCIA PÚBLICA a l'Ateneu Enciclopèdic Popular

CARRER DEL CARME, 30

per demà dia 10 de juliol a les deu del vespre a càrrec del regidor

Enric Vila i Marrieges

TEMA:

L'acció de l'Ajuntament en la cultura popular

El banquet del Tibidabo

Dissabte a la nit tingué lloc al Restaurant del Tibidabo el banquet ofert als delegats francesos pels artistes catalans. La concurrència al banquet fou nombrosíssima, figurant en ella lo més selecte de l'art i de la intel·lectualitat catalana.

S'asseguraren a la presidència monseïeur Dalimier, subsecretari de Belles Arts de França; don Lluís Masriera, president del Circul Artístic, entitat organitzadora de l'acte; M. Flameny, president de la "Societat d'Artistes Francesais"; M. Saglio, M. Desgranges, l'ignasi Zuloaga i En Sanjaigo Rusiñol. En Pau R. Picasso assistí també a l'acte.

A l'hora dels brindis el senyor Masriera pronuncià un breu parlament oterint el banquet als delegats francesos.

M. Dalimier contestà al senyor Masriera pronunciant un eloqüentíssim discurs. M. Dalimier elogia la nostra ciutat i l'esperit de simpatia envers França que en ella hi ha trobat. Digué que en aqueixos moments en que són clares les Escoles franceses de Belles Arts, Barcelona ha sapigut hostatjar les obres dels artistes de França per lo que aquesta li guardará son etern agraïment. Terminà el seu discurs oferint la Sala d'Exposicions de les Tulleries per a una exposició d'art espanyol. Al terminar M. Dalimier la ovació fou inenarrable.

M. Flameny parlà en nom dels artistes francesos trasmetent ja salutació d'aquests als nostres artistes.

En Rusiñol correspongué a la salutació de M. Flameny, emocionadíssim.

En Jaume Brossa elogià els discursos amb un vibrant parlament que fou objecte d'una unànim ovació.

L'ignasi Zuloaga llençà un "Vive le France" i un "Visca Catalunya" que foren contestats per tots els assistents.

LA POLITICA

AMB aquell estil tan seu, en farfegat i ampulós, que malgasta a tot drap, En Maura, l'home funest de 1909, ha donat la seva opinió sobre la actitud presa pels parlamentaris catalans davant el procedir excessivament acomodatic dels senyors Dato i Companys en llur funció de governants.

Què ha dit de bô l'infant i pobre don Antoni Quatre vulgarietat. És a dir, perquè l'únic extrem de les seves

paraules que's podria pendre en serio i tenir-se en compte, i que indubtablement tancà un fons de raó, és el que fa referència a lo distintes que són les facultats legals de les Corts del prestigi de l'autèntica representació nacional.

GENSURA

Actes sospesos

La vetllada necrològica en honor del doctor Martí i Julia, que havia de tenir lloc el dissabte al vespre al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, fou sospesa per ordre governativa.

La gentada que s'havia congregat en l'esmentat Centre amb l'intent de celebrar un acte de cultura i amb l'esperit d'honorar la memòria d'un home il·lustre, no sabia avenir-se de que hagués pogut ésser sospesa.

Iguament fou sospesa la "Festa de la Patria" organitzada per la Joventut Valencianista.

Homenatge

Ahir a la tarda, el Grup Feminal de la Unió Catalanista anà a disposar un ram de flors a la tomba del doctor Martí i Julia.

Després de l'Assemblea

L'Ajuntament de Girona ha acordat, per unanimitat, manifestar la seva adhesió als acords adoptats per la Assemblea de parlamentaris catalans i felicitar a aquests.

A la Lliga Regionalista s'ha rebut aquest telegrama de Cervera:

"Actitut representants Catalunya, prenent acords patriòtics demanar Govern prompta reunió Corts caràcter constituents per a resoldre greus problemes afecten vida nació i resoldre organització de l'Estat i autonomia dels municipis, mereix unànim aprovació dels que senten anhel regeneració patria Catalunya, i, en pos, llançem avui un crit: l'Avant, parlamentaris, avant!—Domènec Pulgredon, Ramon Vila Vilari, Antoni Riera, Josep Coma, Jaume Recasens, Frederic Comas, Nemesi Tarquer, Jos p. Minguel, Adolf Esteve, Joan Fornells, Teodor Ubach, Ignasi Arquer, Josep Pedret, Francesc Alameda, Marian Sobrevilla, Maurici Pulgrecorbe."

Clausura del Congrés de Metges de Llengua Catalana

A la Facultat de Medicina s'ha celebrat la sessió de clausura de l'Exposició adjunta al II Congrés de Metges de Llengua Catalana, assistint-hi una concurrència selectíssima.

Varen parlar els doctors Freixas i Bertràn de Lis, posant de relleu, en bells i eloqüents paràgrafs, la trascendència del Congrés i de l'Exposició.

Totseguit es va llegir el verdiet del Jurat de l'Exposició, el qual ha concedit nombrosos diplomes d'honor, mèrit i cooperació.

Un cop acabat aquest acte, els metges es reuniren en sessió per a pendre acords sobre la marxa de l'entitat organitzadora del Congrés.

El senyor Marcel·lí Domingo

Ahir a la tarda, el digníssim diputat per Tortosa, senyor Marcel·lí Domingo, estigué a Badalona, essent rebut per un gran nombre de correligionaris.

Visità la Joventut Federal i la Casa del Poble. Arréu fou aclamat i aplaudit.

Anants i vinents

En l'express d'anir al matí arribaren de Madrid els senyors senyors Emili Junoy i Miquel Díaz.

Anit, en l'express, se n'entornà a la Cort el Director General de Belles Arts comte de Peña Ramiro.

A l'estació de França el despediren els senyors Matos, Martínez Domingo, Riquelme, Die, Ribé, Saglio, Rusiñol i altres.

El governador i l'alcalde l'acompanyaren fins el Baixador del Passeig de Gràcia.

—El subsecretari de Belles Arts, de França, Mr. Dalimier, sortí, en l'express d'ahir al matí, cap a París.

Aquest número ha sigut censurat per l'autoritat governativa.

No podem parlar Primer. De les institucions. Segon. De la qüestió militar. Tercer. De les Juntes de Defensa. Quart. De manifestos i proclames societaries.

Quint. De vagues en tramitació o en projecte.

Sis. De moviment de vaixelles. Set. De torpedejaments en alguns jurisdiccions espanyoles, extrangeras o lliures, tant si són espanyols com no als vaixelles torpedejats.

Vuit. D'exportacions. Nove. De l'actitut d'Espanya en el conflicte internacional.

Tampoc es poden fer comentaris a les operacions militars ni es permès en els periòdics hi apareixin.

Com indicarem ahir, i seguint la mateixa conducta que l'escatol del paper ha imposat a tots els diaris, avui començem a publicar les edicions de dues planxes que correspondran a tots els diaris.

NOTICIES

AJUNTAMENT

En vista d'una nota oficiosa publicada en els periòdics d'aquesta ciutat respecte a tots que's diu ocorregut en l'Escorxador general la Comissió del Ram, en sessió del divendres, ha acordat fer públic que després de realitzades les degudes averiguacions pot assegurar que no es cert hagin sigut sacrificats alguns porcs sense la deguda inspecció facultativa.

Tampoc resulta cert que una discussió de caràcter particular entre un veterinari i un pràctic de dit Escorxador hagi tingut res que veure amb les condicions sanitàries del bestia sacrificat.

—La Presidència de la Comissió de Hisenda ha dirigit una circular als Directors d'Escorxadors recordant-los l'exacte compliment d'altra circular que a proposta de l'esmentada Comissió fou dictada pel senyor Alcaide en març últim, ordenant que baix cap preteixte es consentixin les rifes que's celebren en casi tots els centres de abasteciments. Al propi temps fa extensiva aquesta prohibició a la infracció que's comet per alguns directors consistint la colocació de anuncis de festes i espectacles i el que's fomenta i propaga suscripcions per a celebrar festes, mitjant la concessió de premis, el quals actes no's deuràn de cap manera permetre sinó amb autorització de la Comissió d'Hisenda.

S'ha publicat en el B. O. de la província la convocatoria d'un concurs per a la provisió d'una plaça d'oficial subaltern del Cos de bombers, el qual plaça d'admissió de instàncies es el de 15 dies a partir de demà dissabte.

Podrán pendre part en aquest concurs els que tinguin el títol d'Arquitecte i hagin complert 20 anys i no passin de 30.

—El regidor senyor Cirera ha formulat una moció davant la Comissió d'Hisenda interessant que enllumenen tota la nit els tres focs elèctrics instal·lats en els carrers d'Umbertias, Verge del Carmelo, Espinoy i Rocca i Batlle de la barriada del Puxet.

MUSICALS

Heu-aquí el programa de la Festa del Ritme i de la Dança que baix la direcció del mestre En Joan Llongueras es farà avui dilluns al vespre en el Palau de la Música Catalana:

PRIMERA PART

RITMICA

El Mètode d'Educació pel Ritme del professor doctor E. Jacques-Dalcroze. Parlament.

Exercicis i demostracions.

CANÇONS I JOCS D'INFANTS

«Ronda dels aucellets bons minyons», Jacques-Dalcroze.

«El noi apocat» (primera audició), Jacques-Dalcroze.

«Ronda del taldell», Jaques-Dalcroze.

«Quan jo m'en poso la cotilleta» (primera audició), Llongueras.

(amb la cooperació d'una secció de nenes de la «Escola Choral» de Terrassa).

SEGONA PART

PLÀSTICA

«Preludi», Chopin.

«Mazurka», Chopin.

«Fantasia» (en re menor), Mozart.

«Nocturn», Rachmaninov.

«Aria», J. S. Bach.

«Inventio», J. S. Bach.

(amb la preuada cooperació d'una secció de senyorettes de la Escola de G. R. de l'Orfè Manresa, i la del mestre En Joan Gibert i Camins, qui executarà al piano les esmentades composicions).

TERCERA PART

PLÀSTICA

«Concerto núm. 2», Rameau.

INTERPRETACIÓ INTEGRAL

1. «Rondement» (sans vitesse).

2. «Andante» (air gracieux).

3. «Rondement».

4. «Ménue».

ESPECTACLES

Demà celebra son benefici al teatre de Novetats, l'eximia actriu Catalina Bàrcena.

MATRIZ

CURA SIN OPERAR, càncer, tumors, punzades horribles, flujo sangre, llagas, congestión, irritación con dolor sordo en las caderas y vientro, flujo blanco, deformación y debilidad que ocasionan la esterilidad y la propensión al aborto, descenso, etc. Las señoras deben cuidarse del más ligero síntoma en su matriz para evitar graves males; al principio todo se cura fácilmente. Fenómenos del EMBARAZO, parto y sobrepeso. Aplicación del tratamiento Roegel, en la ESTERILIDAD, con resultado positivo en el 88 por 100 de los casos, no habiendo lesión grave irreversible. Dirigirse con detalles a la CLÍNICA MATEOS, Arenal, 1, MADRID. Consulta gratis y por carta.

Es representará «La dama de las Camelias» d'En Dumas. La traducció és del senyor Martínez Sierra, el qual presenta l'obra en el delitós ambient de 1845. El decorat i vestuari són, respectivament, de l'escenògraf Mignoni i del dibuixant Josep Zamora.

—Aquesta nit, al Tivoli es representarà la popular òpera, en tres actes, del mestre Arrieto, «Marina».

Debutarà la senyoreta Anita Abella, que s'ha encarregat de la «particella» de la protagonista; el tenor Joan Cullas, l'aparell del qual ha desenvolupat gran interès entre el públic, i el baríton Lluís Moreno, que desampenarà la part de Roc. Completarà el quartet l'aplaudit baix senyor Balaguer.

Dirigirà l'orquestra el mdstre Rafel Caba.

VARIA

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva de la Societat de Attractió de Forasters sota la presidència de don Marià Rubió fou acceptat com a soci Mr. Valset Fontaubert.

Va acordar-se felicitar a la Casa Forest per l'artística instal·lació del seu nou establiment.

Per la Secretaria es feu saber la publicació del Butlletí quin text es troba integrat per una monografia descriptiva de la geologia de Montjuïc.

—Durant el passat mes de juny la Junta de Protecció a l'Infancia ha recollit del carrer 63 nens i nenes per vagar o captar en complet estat de abandon; havent sigut tornats alguns d'ells a llurs famílies per haver vist de l'informació practicada que eren fugats de poc de llurs cases; se'n han repatriat 5 a llurs pobles i d'altres han ingressat a l'Alberg provisional al en període d'observació.

En quant a casos de mendicitat la Junta ha fet 4 denúncies a l'autoritat governativa a l'objecte de que fossin imposades les degudes correccions.

—El distingit ex-alcalde de Manresa don Josep Fàbregas ha rebut moltes felicitacions pel seu admirable discurs pronunciat al banquet del Tibidabo en celebració de la Tercera Setmana Municipal.

—Havent arribat a coneixement de la Comissió Organitzadora de la Festa de la Poesia i de la Música, que s'ha de celebrar a Gràcia, el dia 15 del vinent Agost, que, molts compositors no podien concorre-hi pel curt plaç senyalat en el Cartell i a fi de complaure'ls ha acordat allargar el plaç d'admissió dels treballs musicals per tot el dia 20 del corrent.

Al senyors notifica que la benemèrita «Unió Catalanista» ha ofert el sagal de dita entitat, en argent, al millor treball en prosa o vers de caràcter patriòtic.

—Relació dels objectes trobats i depositats en la Majordomia d'aquest Ajuntament.

Un vel de tul. Dos parells de mitges. Un bolso de seda negra, contenint un mocador blanc, un vel de tul i altres objectes. Un bolso de pell de color amb dues monedes de plata i un mocador. Un butllet del Banc d'Espanya, Varies claus.

—Sols elogis mereix el número de «Hojas Selectas» del mes de juliol, que amb la puntualitat que ja té acreditada tan hermosa revista, acaba de veure la llum.

El snmari no pot ésser més interessant ni més variat i l'il·lustració és tan excelent com profusa i irreprochablement impresa.

Heu-aquí quelcom de lo que més sobresurt d'aquest número.

«Italia en la guerra», per En Frederic Crimmet Terrer, amb 10 gravats; «La Miranda y los duques», per l'Alfonso Pérez Nieva, amb dibuixos d'En J. Segrelles; «Los dos reyes», novel·la simbolica per En B. Morales San Martín, amb dibuixos d'En M. Ramos; «Los animales fotografiados por s

